

ΑΡ. 3601ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 68**Αριθμός 2810****Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση.

Τίτλος: Ετήσια χορηγία προς την Αγγλική Σχολή Λευκωσίας.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου, 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, ατομική ενίσχυση, η οποία φέρει τον τίτλο "Ετήσια χορηγία προς την Αγγλική Σχολή Λευκωσίας". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Η χορήγηση της συγκεκριμένης ατομικής ενίσχυσης είχε αρχίσει κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και πρόκειται να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενη ενίσχυση, η οποία κοινοποιείται στον Έφορο.

2. Περιγραφή της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
- (β) ο σκοπός της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η εύρυθμη λειτουργία της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας (εφεξής καλούμενης ως η "Σχολή").
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης. Για το 2001 η χορηγία ανήλθε στο ποσό των £0,14 εκ. (Άρθρο 405—Κεφάλαιο 20.02.2 του Κρατικού Προϋπολογισμού).
- (δ) δικαιούχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αγγλική Σχολή Λευκωσίας.
- (ε) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 51.466 και ημερ. 22 και 23.3.2000.
- (στ) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει απεριόριστη διάρκεια.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

Σύμφωνα με το άρθρο 2 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δε συνιστά δημόσια ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 2 για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης.

Συγκεκριμένα, δεν υφίσταται ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένης επιχείρησης, κι αυτό γιατί ο δικαιούχος δε συνιστά επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2, διότι δεν αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα.

Αρχικά εξετάστηκε το νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει την ίδρυση και λειτουργία της Σχολής. Η Σχολή ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση το Νόμο The English School (Management and Control) Law (Cap.167 όπως τροποποιήθηκε) (εφεξής καλούμενος ως ο "Νόμος"). Ο Νόμος αυτός εξακολουθεί να ισχύει στη Δημοκρατία σύμφωνα με το άρθρο 188.1 του Συντάγματος. Στο προοίμιο του ιδρυτικού Νόμου αναφέρεται ότι η Σχολή θα είναι ένας εκπαιδευτικός οργανισμός—μόνιμο ίδρυμα που θα λειτουργεί προς όφελος των νέων. Στο άρθρο 3 αναφέρεται ότι το κύριο μέσο διδασκαλίας θα είναι η αγγλική γλώσσα και ότι ο χαρακτήρας της Σχολής θα είναι χριστιανικός, χωρίς όμως η εκπαίδευση να υπάγεται στις αρχές συγκεκριμένης θρησκείας ή δόγματος, αφού θα παρέχονται τα μέσα σε όλους τους μαθητές (περιλαμβανομένων των Μουσουλμάνων) για την άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει βασική υποχρέωση, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του Νόμου, να εξασφαλίζει τη λειτουργία της Σχολής. Σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του Νόμου, όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία της Σχολής ανήκει στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, έχει τον έλεγχο και διοίκηση και διορίζει και παύει τα 10 από τα 11 μέλη του Διαχειριστικού Συμβουλίου της Σχολής. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 5, να πωλεί, ανταλλάσσει ή άλλως πως διαθέτει την ακίνητη περιουσία της Σχολής. Σε περίπτωση που το Διαχειριστικό Συμβούλιο εισηγηθεί προς το Υπουργικό Συμβούλιο ότι η συνέχιση της λειτουργίας της Σχολής δεν είναι αναγκαία, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει το κλείσιμο της Σχολής με οδηγίες όπως η κινητή και ακίνητη περιουσία χρησιμοποιηθεί προς όφελος της νεολαίας ή πωληθεί και τα έσοδα που θα προκύψουν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς που θα καθορισθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Επίσης, οι ελεγμένοι λογαριασμοί υποβάλλονται κάθε χρόνο για ενημέρωση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Από τα ανωτέρω συνάγεται με ασφάλεια ότι η Σχολή είναι κρατικό σχολείο ιδιάζουσας μορφής (*sui generis*) και μέρος του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος.

Οι διατάξεις των περί Ιδιωτικών Σχολείων Νόμων του 1971 μέχρι 1999 εξαιρούν τη Σχολή από το πεδίο εφαρμογής τους, αφού ως "δημόσιο σχολείο" ορίζεται κάθε σχολείο, του οποίου την ευθύνη διοικήσεως και συντηρήσεως φέρει η Δημοκρατία. Παράλληλα, ως "ιδιωτικό σχολείο" ορίζεται κάθε μη δημόσιο σχολείο και δεν περιλαμβάνει σχολείο το οποίο διέπεται από ειδικό νόμο, όπως ακριβώς συμβαίνει με τη Σχολή. Το γεγονός ότι την ευθύνη και εποπτεία λειτουργίας έχει το Υπουργικό Συμβούλιο και όχι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού οφείλεται στο διακοινοτικό χαρακτήρα, τον οποίο είχε εξαρχής η Σχολή, ο οποίος υπαγόρευε την ανεξαρτησία της από την Ελληνική και Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Σχολή φοιτούν σήμερα, σε σύνολο 847 μαθητών, 24 Μαρωνίτες, 21 Αρμένιοι, 5 Λατίνοι και 3

Τουρκοκύπριοι. Εξάλλου, το Υπουργικό Συμβούλιο περιλαμβάνει τη Σχολή σε αναπτυξιακά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που αφορούν τα δημόσια σχολεία, με πιο πρόσφατο παράδειγμα την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 54.367 και ημερ. 4.10.2001 όπου αποφασίστηκε— "..... η περιίληψη της Αγγλικής Σχολής, που είναι κρατική σχολή, στο πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για εισαγωγή της τεχνολογίας και πληροφορικής σε όλα τα δημόσια σχολεία της Κύπρου."

Τα δίδακτρα των μαθητών που φοιτούν στη Σχολή καθορίζονται από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Σχολής, το οποίο έχει εξουσία, δυνάμει του άρθρου 4 του Νόμου, να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση διάφορων θεμάτων, όπως την παροχή υποτροφιών (για το ακαδημαϊκό έτος 2001–2002 παρέχονται 31 υποτροφίες σε μαθητές από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος) και βραβείων και την τήρηση και έλεγχο των λογαριασμών. Το ύψος των διδάκτρων καθορίζεται με γνώμονα το μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα της Σχολής. Σαν αποτέλεσμα, το ετήσιο κόστος ανά μαθητή υπερβαίνει τα καταβαλλόμενα δίδακτρα με συνέπεια η Σχολή να παρουσιάζει, ακόμα και μετά την κρατική χορηγία, συνολικό έλλειμμα περιόδου 1998–2002 ύψους £492,444.

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Αγγλική Σχολή Λευκωσίας αποτελεί μέρος του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος της Δημοκρατίας.

Με το κοινοποιηθέν πρόγραμμα χορηγείται άμεσα από το δημόσιο επιχορήγηση σε κρατική σχολή, η οποία, παρότι δεν εντάσσεται τυπικά και νομοθετικά στο σκελετό των δημόσιων σχολείων, εντούτοις αποτελεί ουσιαστικό μέρος της δημόσιας εκπαίδευσης, αφού επιτελεί, με τη σημαντική συνεισφορά του Δημοσίου, το ίδιο κοινωνικό λειτουργήμα: την παροχή των μέσων για την εκπαίδευση των πολιτών. Η μερική κάλυψη από το Δημόσιο του ελλείμματος που προκύπτει ετησίως από την υστέρηση των εσόδων σε σχέση με τις δαπάνες δεν έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την άσκηση αμειβόμενων δραστηριοτήτων, αλλά την εκπλήρωση της υποχρέωσης του Δημοσίου αφενός απέναντι στη Σχολή και αφετέρου απέναντι στους πολίτες του στον εκπαιδευτικό και κοινωνικό τομέα. Κατά συνέπεια, η επιχορήγηση στη Σχολή συμβάλλει στην προαγωγή ουσιαστικής λειτουργίας του Δημοσίου στα πλαίσια του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος, με αποτέλεσμα να μη δικαιολογεί την εφαρμογή των κανόνων των δημόσιων ενισχύσεων.

Η ενίσχυση, λοιπόν, που παρέχεται στη Σχολή, δε συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένης επιχείρησης, αλλά ουσιαστικά αποτελεί άμεση χρηματοδότηση, από τον κρατικό προϋπολογισμό, οργανισμού που προωθεί δημόσιο σκοπό, δηλαδή την ανάπτυξη της εκπαίδευσης. Ο οργανισμός αυτός κρίθηκε ότι δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα, διότι δεν έχει ως στόχο τον προσπορισμό οικονομικού κέρδους ή απλώς την κάλυψη των δαπανών και την ισοσκέλιση εσόδων και εξόδων, αλλά την παροχή εκπαιδευτικών και κοινωνικών υπηρεσιών στον πληθυσμό της Δημοκρατίας.

Ως εκ τούτου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δε συνιστά δημόσια ενίσχυση, αφού δεν πληροίται μία από τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης, δηλαδή η ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένης επιχείρησης.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙ-
ΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα με τίτλο "Ετήσια χορηγία προς την Αγγλική Σχολή Λευκωσίας" δε συνιστά δημόσια ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 2 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης.
- B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Λευκωσία, 24 Απριλίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

25.06.002.68 (382.1.4.27.1.2.12)